

ONTVANGEN 04 JUNI 2015



2015/02

Ministerie van Economische Zaken

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Wageningen Universiteit en Researchcentrum
t.a.v. de voorzitter van het College van Bestuur
mevrouw prof. dr. ir. L.O. Fresco
Postbus 9101
6700 HB WAGENINGEN

Directoraat-generaal Agro en Natuur

Directie Agro- en Natuurkennis

Bezoekadres

Bezuidenhoutsweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres

Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/cz

Behandeld door



Datum - 02 JUNI 2015 -

Betreft Besluit voltijd wo masteropleiding Institutions and Social Innovation

Besluit

Geachte mevrouw Fresco,

Met uw brief van 28 januari 2015, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO) ontvangen op 3 februari 2015, hebt u mij uw voornemen voorgelegd om de voltijd wo master Institutions and Social Innovation als bekostigde opleiding te verzorgen te Wageningen.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij op 17 maart 2015 positief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uit maakt van dit besluit, treft u bijgaand aan. Ik heb geconstateerd dat dit advies zorgvuldig tot stand gekomen en inhoudelijk afdoende is.

Besluit

Gelet op bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) en de 'Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs 2014', heb ik besloten om in te stemmen met uw voornemen om de wo master Institutions and Social Innovation als bekostigde opleiding te verzorgen te Wageningen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts is de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014 leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan de criteria in artikel 6 van de beleidsregel.

Voor nadere motivering verwijs ik u naar het eerder genoemd advies van de CDHO.

Ons kenmerk

DGAN-ANK / 15073598

Uw kenmerk

15/00230

Bijlage(n)

1



Directoraat-generaal Agro en
Natuur
Directie Agro- en Natuurkennis

Ons kenmerk
DGAN-ANK / 15073598

Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, derde lid, van de WHW vervalt dit besluit, indien de opleiding niet binnen tien maanden na dagtekening van dit besluit is geregistreerd in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs (Croho). Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO ter zake van de onderhavige opleiding een positief besluit toets nieuwe opleiding heeft afgegeven.

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de NVAO, de CDHO, de VSNU en de Dienst Uitvoering Onderwijs.

De Minister van Economische Zaken,
namens deze,



ir. F.A.A.M. Berkelmans,
Directeur Agro- en Natuurkennis

Bezwaarschrift

Een belanghebbende kan tegen dit besluit een met redenen omkleed Bezwaarschrift indienen. Indien een bezwaarschrift wordt ingediend moet dit binnen zes weken na verzending van dit besluit o. v. v. het verplichtingnummer worden gezonden naar:
Minister van Economische Zaken
Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland (RVO), Afdeling Recht en Rechtsbescherming
Postbus 20401
2500 EK 's-Gravenhage

Ministerie van Economische Zaken
t.a.v. de waarnemend directeur Agrokennis (DAK)
ir. M.A.M. Berkelmans
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Geachte heer Berkelmans,

datum 17 maart 2015
onderwerp Advies nieuwe opleiding wo master Institutions and Social Innovation Wageningen Universiteit en Researchcentrum Wageningen

Hierbij ontvangt u het advies van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs inzake de aanvraag nieuwe opleiding van de Wageningen Universiteit en Researchcentrum ten behoeve van de wo onderzoeksmaster Institutions and Social Innovation te Wageningen

Wageningen Universiteit en
Researchcentrum
Wageningen

Ik verzoek u mij een afschrift van uw besluit toe te zenden

Ik ga ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

ons kenmerk
2015/02

met vriendelijke groet,

bijlagen
advies CDHO

drs. N.M. Verbraak
voorzitter CDHO





Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs

Ministerie van Economische Zaken
t.a.v. de Minister
de heer H.G.J. Kamp
Postbus 20401
2500 BJ DEN HAAG

Advies Geachte heer Kamp,

Op 3 februari 2015 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van Wageningen Universiteit en Researchcentrum om de wo researchmaster Institutions and Social Innovation als bekostigde opleiding te verzorgen te Wageningen. Op 4 februari heeft de commissie aanvrager verzocht aanvullende informatie te leveren. De aanvraag was op 23 februari voorzien van alle voor de beoordeling van de aanvraag benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

datum
17 maart 2015

onderwerp
nieuwe opleiding
Wageningen Universiteit
wo researchmaster
Institutions and Social
Innovation
Wageningen

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van Wageningen Universiteit en Researchcentrum om de wo researchmaster Institutions and Social Innovation als bekostigde opleiding te verzorgen te Wageningen.

ons kenmerk
2015/02

bijlage
beoordelingskader

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014, verder te noemen de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil een interdisciplinaire researchmaster realiseren gericht op de rol van instituties bij het oplossen van problemen omtrent voedselvoorziening en leefomgeving. Inhoudelijk is de opleiding een combinatie van economie en sociologie. Er wordt binnen de opleiding aandacht besteed aan verschillende economische en sociologische theorieën en benaderingen en onderzoekstechnieken. De opleiding wordt geheel in het Engels aangeboden.

Aanvrager doet een beroep op de criteria a, b en c in art. 6 van de Beleidsregel.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a, b en c in art. 6 van de Beleidsregel.

pagina 2 van 5 *Beoordeling criterium a Beleidsregel*

De researchmaster Institutions and Social Innovation is nog niet in het Croho geregistreerd. Aanvrager heeft de voorgenomen opleiding vergeleken met een zestal verwante researchmasters. Hbo masteropleidingen en 'gewone' universitaire masteropleidingen omvatten slechts 60 ECTS en zijn door het verschil in diepgang en (onderzoeks)oriëntatie niet vergelijkbaar met deze researchmaster. Uit de vergelijking blijkt dat de master Institutions and Social Innovation op researchmasterniveau uniek is door de combinatie van sociale wetenschappen en economie, gericht op het onderzoek naar de voedselvoorziening en de leefomgeving. Bij de researchmaster Multidisciplinary Economics van de Universiteit Utrecht ontbreekt de inhoudelijke focus op voedsel en leefomgeving. Hetzelfde geldt voor de researchmaster Regional Studies van de Rijksuniversiteit Groningen en de researchmasters Urban Studies en International Development Studies van de Universiteit van Amsterdam. In de beide Amsterdamse masters maakt bovendien sociale geografie een wezenlijk deel uit van het curriculum. In de researchmaster Social and Cultural Science: comparative research on societies van de Radboud Universiteit ligt het zwaartepunt bij de (vergelijkende) sociale wetenschappen en is de economische component veel beperkter. De researchmaster Afrika Studies van de Universiteit Leiden wordt net als de master Institutions and Social Innovation gekenmerkt door een interdisciplinaire benadering, maar deze is beperkt tot het continent Afrika.

De commissie concludeert dat de researchmaster Institutions and Social Innovation nieuw is en noodzakelijk om de gewenste vernieuwing te realiseren. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 6 van de Beleidsregel.

De commissie merkt op dat de naam van de opleiding geen blijk geeft van de inhoudelijke gerichtheid op voedselvoorziening en de leefomgeving. De profilering van de WUR op deze thema's spreekt niet uit de naam Institutions and Social Innovation. Dat wekt de indruk dat deze opleiding door elke universiteit met een faculteit Sociale Wetenschappen aangeboden zou kunnen worden. De commissie adviseert de instelling om, in het kader van de profilering, het groene karakter van de opleiding in de naam tot uitdrukking te brengen.

Beoordeling criterium b Beleidsregel

Aanvrager stelt dat de researchmaster Institutions and Social Innovation beantwoordt aan een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een wetenschappelijke behoefte. De wetenschappelijke behoefte blijkt uit het feit dat deze researchmaster inhoudelijk aansluit op het topsectorenbeleid met betrekking tot Agri&Food en Tuinbouw. Bij NWO loopt een aantal interdisciplinaire onderzoekprogramma's waar deze researchmaster op aansluit (bijvoorbeeld Global Food Systems en Food & Business, Global Challenges). In de Europese onderzoeksagenda Horizon 2020 is expliciet opgenomen dat het interdisciplinaire onderzoek, en dan met name het toevoegen van noties uit de sociale wetenschappen en geesteswetenschappen aan de hardere wetenschapsgebieden, mogelijkheden schept voor het oplossen van grote maatschappelijke problemen.

Studenten worden primair opgeleid voor een carrière in de wetenschap. Aanvrager verwacht dat het merendeel van de afgestudeerden zal promoveren, binnen Wageningen University of bij een andere universiteit. Binnen de Wageningen School of Social Sciences (WASS) zijn veel promotieplaatsen beschikbaar; in 2013 zijn maar liefst 71 afgestudeerden begonnen aan hun proefschrift. WASS verkrijgt



Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs

pagina 3 van 5 haar middelen vanuit de eerste, tweede en derde geldstroom en door de grote diversiteit aan opdrachtgevers in de derde geldstroom is de continuïteit gewaarborgd. Uit de aanvraag blijkt dat WASS nauw betrokken is geweest bij de vormgeving van de opleiding. Na het promotietraject kunnen de afgestudeerden hun carrière vervolgen als onderzoeker in het bedrijfsleven of bij de overheid in binnen- en buitenland. Dit blijkt uit een arbeidsmarktonderzoek dat aanvrager onder alumni heeft uitgevoerd. De commissie beziet de behoefte aan promovendi ook in het licht van de ambitie van Nederland om tot de top 5 kenniseconomieën van de wereld te behoren.

Uit ROA, de Arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2018, blijkt dat de arbeidsmarktperspectieven voor afgestudeerden op wo niveau in de agrarische sector relatief gunstig zijn. *'Het aantal banen groeit licht voor landbouwkundigen, waarvoor de gemiddelde jaarlijkse uitbreidingsvraag 0,3% is'* (ROA, p. 22). ROA signaleert een opvallende ontwikkeling in de sector WO groen: *'Met de laatstgenoemde opleidingscategorie, bestaande uit gediplomeerden van groene WO-opleidingen, gebeurt iets opmerkelijks. De grote krimp in de werkgelegenheid die zich voor deze groep in de voorbije jaren heeft voltrokken slaat om in een verwachte positieve uitbreidingsvraag tot 2018.'* (ROA, p. 28). ROA constateert dat ook de vervangingsvraag voor afgestudeerden in de sector wo groen relatief groot is. *'Op WO-niveau zijn er drie opleidingstypen waarvoor een bovengemiddelde vervangingsvraag wordt verwacht. Het gaat hier om WO groen (3,6%), WO techniek (3,4%) en WO medisch (3,1%)'* (ROA, p. 40).

De commissie concludeert dat de wetenschappelijke behoefte en de arbeidsmarktbehoefte zijn aangetoond. De aanvraag voldoet aan criterium b in art 6 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium c Beleidsregel

Aanvrager heeft in de prestatieafspraken met de Minister drie zwaartepunten vastgelegd: Health lifestyle livelihood, Food and food production en Living environment. Aanvrager geeft deze zwaartepunten weer als drie deels overlappende cirkels. Opleidingen als International Development Studies en Development and Rural Innovation bevinden zich in het vlak waar de drie cirkels elkaar overlappen, zij zijn verbonden met alle drie de zwaartepunten. Dit geldt ook voor de researchmaster Institutions and Social Innovation. De commissie constateert dat de opleiding aansluit op de zwaartepunten in de prestatieafspraken. Dit heeft als gevolg dat wordt aangenomen dat er in het landelijk bestaande onderwijsaanbod ruimte is voor deze opleiding, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de vraag kunnen voorzien.

Vanaf 3 februari 2015 is op de site van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van de WUR om de wo researchmaster Institutions and Social Innovation in Wageningen aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

De instroom in de verwante researchmasters schommelt tussen 43 en 74 studenten.

		2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14
	Multidisciplinary					
Universiteit Utrecht	Economics	8	5	7	13	9
	Regional Studies: Spaces and places, analysis and intervention	13	6	13	13	6
Rijksuniversiteit Groningen	Metropolitan studies	6	13	14	9	16
Universiteit van Amsterdam	Human Geography, Planning and Development Studies	7	10	13	20	14
	Social and Cultural Science: comparative research on societies	9	13	7	15	11
Utrecht Universiteit Nijmegen	Afrika Studies	0	0	0	4	9
Universiteit Leiden						
eerstejaars instroom totaal		43	47	54	74	65

Bron: Criho

Aanvrager wil de instroom in de researchmaster Institutions and Social Innovation maximeren op 25 studenten om de kwaliteit van de researchmaster te kunnen garanderen. Men rekent op een instroom tussen de 15 en 25 studenten. Deze prognose komt voort uit gegevens over de huidige uitstroom naar researchmasters vanuit de eigen bacheloropleidingen en de instroom in de verwante researchmasters. De commissie acht deze prognose realistisch.

De ruimte op de arbeidsmarkt is reeds aangetoond bij criterium b.

De inbedding in de kennisinfrastructuur is verzekerd doordat de researchmaster Institutions and Social Innovation is ingebed in de Wageningen School of Social Sciences.

De commissie concludeert dat de aanvraag voldoet aan criterium c in art. 6 van de Beleidsregel.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. N.M. Verbraak
 voorzitter

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding

Aan de hand van de in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 6 van deze Beleidsregel alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a, b en c.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat uitbreiding van het landelijk aanbod met de nieuwe opleiding noodzakelijk is en dat de vernieuwing niet kan worden gerealiseerd binnen het landelijk bestaande opleidingsaanbod.

Volgens criterium b heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium c dient het instellingsbestuur aan te tonen dat er in het landelijk onderwijsaanbod ruimte is voor de opleiding. Indien de voorgenomen opleiding aansluit op zwaartepunten die de instelling heeft vastgelegd in de prestatieafspraken¹, wordt aangenomen dat is voldaan aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de behoefte kunnen voorzien.

¹ In de beschikkingen tot toekenning van de prestatiebekostiging heeft de Minister geen uitspraken gedaan over de doelmatigheid van eventueel in het voorstel aangekondigde nieuwe opleidingen of vestigingsplaatsen.